

Súd: Okresný súd Nitra
Spisová značka: 10C/160/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4113210045
Dátum vydania rozhodnutia: 01. 06. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Šišková
ECLI: ECLI:SK:OSNR:2015:4113210045.9

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nitra v právnej veci navrhovateľky: E. M., nar. XX.XX.XXXX, bytom H. K. XXX, za účasti vedľajšieho účastníka na strane navrhovateľky: Združenie na ochranu finančného spotrebiteľa OFS so sídlom Nitra, Petzwalova 12, IČO: 42 205 735, proti odporcovi: Rapid Life životná poisťovňa, a. s., so sídlom Košice, Garbiarska 2, IČO: 31 690 904, zast. spoločnosťou MST PARTNERS, s. r. o. so sídlom Bratislava, Laurinská 3, IČO: 36 861 545, o zrušenie rozhodcovského rozsudku, takto

rozhodol:

- I. Súd žalobu v celom rozsahu **z a m i e t a**.
- II. Odporcovi súd náhradu trov konania **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľka sa návrhom zo dňa 27.3.2013 domáhala zrušenia rozhodcovských rozsudkov vydaných Arbitrážnym súdom Košice sp.zn. 2C/3493/2012 zo dňa 19.1.2012 a sp.zn. 2C/3496/2012 zo dňa 19.1.2012.

Návrh odôvodnila tým, že z poistnej zmluvy č. 4426500018 zo dňa 16.4.2008 vyplýva, že ide o spotrebiteľskú zmluvu uzavretú medzi navrhovateľkou a odporcom. Dňa 17.7.2008 došlo k zániku poistenia z dôvodu nedoplatkov. Súčasťou oznámenia o zrušení poistnej zmluvy bolo aj riadne vyúčtovanie z ktorého vyplýva, že navrhovateľka má uhradiť nedoplatok vo výške 532.-Sk, čo aj dňa 22.9.2008 uhradila.

Z poistnej zmluvy č. 4426500017 zo dňa 16.4.2008 vyplýva, že ide o spotrebiteľskú zmluvu uzavretú medzi navrhovateľkou a odporcom. Dňa 30.4.2010 došlo k zániku poistenia na základe žiadosti navrhovateľky. Súčasťou oznámenia o zániku poistnej zmluvy bol aj riadne vyúčtovanie z ktorého vyplýva, že navrhovateľka má uhradiť nedoplatok vo výške 16,84 eur, čo aj dňa 6.4.2010 uhradila.

Uviedla, že odporca si návrhmi na začatie konania pred rozhodcovským súdom uplatnil údajné nároky, ktoré mu mali vzniknúť titulom osobitnej pohľadávky voči navrhovateľke, ktorá zodpovedá nákladom poisťovne vynaloženým na uzavretie poistenia. Ide o neprimeranosť uvedenej podmienky, podľa ktorej odporca prenáša na navrhovateľku náklady vzniknuté mu v súvislosti s predajom produktu - poistnej zmluvy, administratívne náklady nie sú v záujme spotrebiteľa. Navrhovateľka nemala a ani nemá o ich existencii a ani ich výške vedomosť. Od navrhovateľky nemožno spravodlivo požadovať, aby uhrádzala províziu obchodnému zástupcovi, ktorého zamestnával odporca.

Uviedla, že navrhovateľka nemala možnosť sa riadne vyjadriť v konaní pred rozhodcovským súdom, mala len 5 dňovú lehotu na vyjadrenie od doručenia rozhodcovského rozsudku. Išlo o tzv. skrátené konanie, ktoré nemá oporu v zákone. Ide o vzťah spotrebiteľský, kde je príslušnosť rozhodcovského

súdu vylúčená. Rozhodca rozhodoval výlučne na základe listinných dôkazov a ničím nepodložených tvrdení navrhovateľa. Navrhovateľka vznikla zároveň námietku premlčania týkajúcu sa vymáhania dlhu zo zmluvy č. 4426500018.

Navrhovateľka, vypočutá ako účastníčka konania uviedla, že v rozhodcovskom konaní sa nevyjadrovala a nenamietala platnosť rozhodcovskej doložky, pretože bola prekvapená, že jej niečo došlo, nedoplatky mala vyrovnané a mala veľmi krátku dobu a to lehotu 5 dní, takže z tohto dôvodu sa nevyjadřila. K naliehavému právnomu záujmu na podanej žalobe sa nevedela vyjadriť.

Vedľajší účastník na strane navrhovateľky sa k naliehavému právnomu záujmu nevyjadřil.

Právny zástupca odporcu sa pridŕžoval písomného vyjadrenia, považuje rozhodcovskú doložku za individuálne dojednanú a preto platnú. Uviedol, že navrhovateľka mala možnosť nepodpísať rozhodcovskú doložku, čo nemalo vplyv na jej podpis poistnej zmluvy a v takom prípade by teda nebola rozhodcovská doložka dojednaná. Z týchto dôvodov navrhol žalobu zamietnuť. Žiadal žalobu zamietnuť z dôvodov jednak, že rozhodcovská doložka bola individuálne dojednaná a jednak z dôvodu, že napadnuté rozhodcovské rozsudky nemajú žiadnu právnu silu po 31. marci 2015, pretože neboli podané návrhy na vykonanie exekúcie a navrhovateľka stratila naliehavý právny záujem na veci. Žiadal priznať odporcovi náhradu trov konania.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom navrhovateľky, oboznámil listinné dôkazy a to návrh na uzatvorenie poistnej zmluvy, zrušenie poistnej zmluvy z 12.9.2008, doklad o zaplatení, spis 2C 3493/2012, upovedomenie o začatí konania pred rozhodcovským súdom, rozhodcovský rozsudok 2C/3496/2012, osobitné zmluvné dojednania, návrh na uzatvorenie poistnej zmluvy z 21.4.2008, oznámenie o zániku poistenia zo 16.3.2010, stav účtu, dôkaz o zaplatení sumy 16,84 eur, návrh na začatie konania pred rozhodcovským súdom, upovedomenie o začatí konania pred rozhodcovským súdom, rozhodcovský rozsudok 2C/3496/2012 zo dňa 19.1.2012, doručky o doručení rozhodcovského rozsudku, spis z Arbitrážneho súdu Košice a z neho rozsudok 2C/3493/2012 zo dňa 19.1.2012 a 2C/3496/2012 zo dňa 19.1.2012, všeobecné poistné podmienky, uznesenie 9Co/197/2014 zo dňa 25.9.2014, oznámenie o právnom nástupníctve, notárska zápisnica N 616/2014, Nz 17021/2014 a zistil tento skutkový a právny stav:

Navrhovateľka uzavrela dňa 21.8.2008 poistnú zmluvu s Prvou Česko - Slovenskou poisťovňou Rapid, poisťníkom bola R. M. so začiatkom poistenia 14.4.2008 na dobu 15 rokov s poistným 266.-Sk. Dňa 14. 4.2008 uzavrela navrhovateľka s Prvou Česko Slovenskou poisťovňou Rapid poistnú zmluvu so začiatkom poistenia 30.4.2008 na dobu 42 rokov, predmetom bolo poistenie kritickým chorôb Spektru Klasik do výšky 50.000.-Sk s výškou poistného 2.745.-Sk. Vo všeobecných poistných podmienkach pre poistenie zjednávané Prvou Česko - Slovenskou poisťovňou Rapid, a.s., v čl. XV. bolo uvedené, že sa poisťovňa a poisťník dohodli, že všetky vzájomné spory a sporné nároky z poistenia s rozhodnú v rozhodcovskom konaní pred rozhodcovským súdom.

Listom zo dňa 14. 8.2008 oznámila poisťovňa navrhovateľke, že eviduje na poistnej zmluvy č. 4426500018 konečný nedoplatok poistného vo výške 532.-Sk a vyzval ju na jeho zaplatenia. Navrhovateľka preukázala, že 532.-Sk zaplatila dňa 22.9.2008.

Listom zo dňa 16.3.2010 oznámila poisťovňa navrhovateľke zánik poistenia, zo zmluvy č. 44265900017 a vyzval ju, aby dlžné poistné vo výške 16,84 eur uhradila do 14 dní. Navrhovateľka sumu 16,84 zaplatila poisťovní dňa 6.4.2010, čo preukázala.

Arbitrážny súd Košice vydal dňa 19.1.2012 rozhodcovský rozsudok sp. zn. 2C 3493/2012, ktorým zaviazal bez nariadenia pojednávania prostredníctvom rozhodcu JUDr. Bohumíra Zaujeca, navrhovateľke / v rozhodcovskom konaní žalovanú/ aby do 15 dní od doručenia rozsudku zaplatila sumu 42,64 eur a trovy rozhodcovského konania 276 eur na účet žalobcu. Ten istý rozhodcovský súd vydal dňa 19.1.2012 rozhodcovský rozsudok č.k. 2C 3496/2012, ktorým uložil žalovanému do 5 dní od doručenia rozsudku zaplatiť žalobcovi sumu 77,18 eur a trovy rozhodcovského konania vo výške 276 eur.

Podľa § 40 ods. 1 zák. č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní, tuzemský rozhodcovský rozsudok môže byť zrušený príslušným súdom len na základe žaloby účastníka rozhodcovského konania podanej proti druhému účastníkovi rozhodcovského konania, ak

a) účastník rozhodcovského konania preukáže, že

1. nemal spôsobilosť uzavrieť rozhodcovskú zmluvu, rozhodcovská zmluva nebola uzavretá v súlade s právnym poriadkom, podľa ktorého sa na základe dohody zmluvných strán mala rozhodcovská zmluva uzavrieť, alebo že takáto dohoda nebola uzavretá, podľa právneho poriadku Slovenskej republiky,

2. nebol riadne upovedomený o ustanovení rozhodcu, o rozhodcovskom konaní alebo že mu nebolo umožnené sa zúčastniť na rozhodcovskom konaní,

3. rozhodcovským rozsudkom sa rozhodol spor, pre ktorý nebola uzatvorená rozhodcovská zmluva, alebo ktorý nie je v medziach rozhodcovskej doložky, alebo že rozsudok prekračuje dosah dohovoru o rozhodcovi alebo dosah rozhodcovskej doložky; ak ale môžu byť časti rozhodcovského rozsudku vo veciach podrobených rozhodcovskému konaniu oddelené od častí rozsudku pojednávajúcich o veciach, ktoré nie sú mu podrobené, súd zruší rozhodcovský rozsudok len v dotknutej časti,

4. rozhodcovský súd nebol ustanovený, rozhodcovské konanie neprebiehala spôsobom dohodnutým účastníkmi rozhodcovského konania alebo že sa táto dohoda neuzavrela, ak ustanovenie rozhodcovského súdu alebo priebeh rozhodcovského konania bol v rozpore s ustanoveniami tohto zákona, ak tieto skutočnosti mohli mať vplyv na rozhodnutie vo veci samej alebo

b) súd zistí, že sú dôvody, pre ktoré by boli odopreté uznanie a výkon cudzieho rozhodcovského rozsudku aj bez návrhu účastníka podľa § 50 ods. 2 tohto zákona.

Podľa § 54b ods. 1 zákona č. 244/2002 Z.z., ustanovenia tohto zákona sa použijú aj na konania začaté pred 1. januárom 2015.

Podľa § 243d ods. 1 zák. č. 233/1995 Zb., o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti, /ďalej len Exekučný poriadok / exekučné konanie na podklade rozhodcovského rozhodnutia vydaného v rozhodcovskom konaní, ktorého predmetom je spor spĺňajúci podmienky podľa osobitného predpisu, vydaného pred 1. januárom 2015, možno začať len do troch mesiacov od účinnosti tohto zákona. Na základe návrhu na vykonanie exekúcie podaného po tejto lehote nemožno udeliť poverenie na vykonanie exekúcie; rozhodcovské rozhodnutie prestáva účastníkov rozhodcovského konania zaväzovať.

Vykonaným dokazovaním mal súd za preukázané, že navrhovateľka stratila v súvislosti so zmenou právnej úpravy naliehavý právny záujem na zrušení rozhodcovských rozsudkov. K tejto skutočnosti súd dospel potom, čo zistil, že novelou Exekučného poriadku bolo v prechodných ustanoveniach uvedené, že pokiaľ na základe vydaného rozhodcovského rozsudku nebolo zahájené exekučné konanie do 3 mesiacov od účinnosti ustanovenia Exekučného poriadku, nemôže súd vydať na vykonanie exekúcie poverenie a rozhodcovské rozhodnutie prestáva účastníkov rozhodcovského konania zaväzovať. Súd zistil, že na súde nie je vedené a ani sa nevedlo exekučné konanie v prospech oprávneného - odporcu voči povinnej - navrhovateľke. Pretože ku dňu rozhodovania súdu prešla lehota 3 mesiacov, nemôže už odporca v exekučnom konaní úspešne získať poverenie na vykonanie exekúcie na základe právoplatných rozhodcovských rozsudkov a preto súd považoval žalobu za nedôvodnú, lebo zo zákona samotného vyplýva, že po uplynutí uvedenej lehoty prestáva rozhodcovské rozhodnutie účastníkov zaväzovať. Z uvedených dôvodov súd potom neskúmal, či sú inak dané dôvody na zrušenie rozhodcovského rozsudku a vecou samou sa nezaoberal, lebo zo zákonných ustanovení za danej dôkaznej situácie vyplýva, že rozhodcovský rozsudok účastníkov nezaväzuje.

Podľa § 142 ods. 1 O.s.p. účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Podľa § 150 O.s.p., ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, nemusí súd výnimočne náhradu trov konania celkom alebo sčasti priznať. Súd prihliadne na okolnosti, či účastník, ktorému sa priznáva náhrada trov konania uviedol skutočnosti a dôkazy pri prvom úkone, ktorý mu patril; to neplatí, ak účastník konania nemohol tieto skutočnosti a dôkazy uplatniť.

Súd po preskúmaní všetkých okolností prejednávanej veci dospel k záveru, že je potrebné aplikovať ust. § 150 ods. 1 O.s.p., podľa ktorého ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, nemusí súd výnimočne náhradu trov konania celkom alebo sčasti priznať.

Ide o zákonné ustanovenie, ktoré z hľadiska náhrady trov konania predstavuje výnimku zo zásady zodpovednosti za výsledok i zo zásady zodpovednosti za zavinenie a náhodu. Je odôvodnené tým, že prísna aplikácia ustanovení o náhrade trov konania, by mohla v konkrétnych prípadoch viesť k nežiaducim tvrdom. Zákon preto stanovuje všeobecné podmienky, za ktorých môže dôjsť rozhodnutím súdu k zmierneniu dôsledkov právnych noriem upravujúcich platenie a náhradu trov konania. Toto zákonné ustanovenie dopadá na toho účastníka, ktorý by inak mal právo na náhradu trov konania. Predpokladom jeho použitia je existencia dôvodov hodných osobitného zreteľa pre nepriznanie náhrady trov inak úspešnému účastníkovi a existencia výnimočnosti daného prípadu. K dôvodom hodným osobitného zreteľa môže dôjsť vo vzťahu k určitým druhom konania alebo určitej procesnej situácii. Tento dôvod je teda daný charakterom tohto konania alebo charakterom procesnej situácie. Dôvody hodné osobitného zreteľa sa môžu týkať sociálnej situácie účastníkov. V takomto prípade je potrebné pri posudzovaní okolností hodných osobitného zreteľa prihliadať na osobné, majetkové, zárobkové a iné pomery všetkých účastníkov, teda nielen toho, koho by postihovala povinnosť nahradit' trovy, ale aj toho, ktorého majetková sféra by bola použitím výnimočného ustanovenia dotknutá. Do úvahy treba brať tiež také okolnosti, ktoré viedli k súdному uplatneniu nároku a prihliadnuť i na postoj účastníkov v konaní. Existenciu dôvodov hodných osobitného zreteľa pre nepriznanie náhrady trov inak úspešnému účastníkovi, treba posudzovať komplexne zo všetkých do úvahy prichádzajúcich hľadísk.

Nepřiznanie náhrady trov konania musí zodpovedať zvláštnym okolnostiam konkrétneho prípadu a jedným z rozhodujúcich hľadísk je aj to, aby sa takéto rozhodnutie nejavilo ako neprímeraná tvrdosť voči účastníkovi a aby neodporovalo dobrým mravom.

V posudzovanej veci pri svojom rozhodnutí vzal súd do úvahy skutočnosť, že navrhovateľka sa domáhala zrušenia rozhodcovských rozsudkov, pričom súd skôr, než rozhodol vo veci samej podľa dôkaznej situácie, ktorá vyplynula z vykonaného dokazovania, rozhodol o zamietnutí návrhu v dôsledku zmeny právnej úpravy, pre ktorú mohol súd vec rozhodnúť aj bez posúdenia veci. V priebehu konania došlo k zmene právnej úpravy, v dôsledku ktorej zo zákona vyplynulo, že napadnuté rozhodcovské rozsudky účastníkov rozhodcovského konania nezaväzujú a preto na ich základe ani nie je možné začať exekučné konanie, teda spôsobilá dosiahnuť výsledku bez toho, aby muselo dôjsť k rozhodnutiu súdu o zrušení rozhodcovských rozsudkov. Zmenu právnej úpravy neovplyvnil žiadny z účastníkov konania. Z uvedeného je zrejmé, že pokiaľ by mala navrhovateľka hradit' trovy odporcovi, ktorý sa nechal v konaní zastúpiť právnym zástupcom, viedlo by to u nej k neprímeranej tvrdosti. Na druhej strane u odporcu, ktorý je akciovou spoločnosťou podnikajúcou v oblasti poisťovníctva, je predpoklad, že nepriznanie trov, na ktoré by inak mal nárok, nebude mať natoľko negatívne následky, aby to ohrozilo jeho ekonomickú situáciu. Rozhodnutie súdu o trovách konania nebude tak viesť k neprímeranej tvrdosti u navrhovateľky.

Pretože súd dospel k názoru, že sú dané dôvody hodné osobitného zreteľa z dôvodu výnimočnosti prejednávanej veci, o náhrade trov konania odporcu rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd Nitra.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1 O.s.p.).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a/ v konaní došlo k vadám zvedeným v § 221 ods. 1,
- b/ konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c/ súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozdujúcích skutočností,
- d/ súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým

zisteniam,
e/ doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy,
ktoré doteraz neboli uplatnené /§ 205a/,
f/ rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.